

Administrația. Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
București, Franca nu se pri-
mesce. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Budafk Mosse, Hausenstein & Vogler
(Uto Moos), Heinrich Schalek, Alois
Herni, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmondă pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifa și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

ABONAMENTUL PENTRU ANUL III
Pe un an 12 „, pe șase luni
6 „, Pe trei luni 3 „.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOVU:
la administrația, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 „, pe șase luni 5 „, pe trei
luni 2 „. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 „, pe
șase luni 6 „, pe trei luni 3 „.
Un exemplar 5 cr. v. a. séu
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 215.

Brașov, Luni, Marți 26 Septembrie (8 Octombrie)

1889.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octombrie 1889 stilul vechiu
se deschide nou abonament
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii fetei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl. pe
șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou,
să binevoiescă a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrația „Gazetei Transilvaniei“.

Brașov, 25 Septembrie v.

Presupunerea noastră, că noua
încercare de a împăca pe Cehii
și Germanii Boemiei va rămâne
ărăși fără de rezultat, s'a adevărit.

Scim, că comitetul executiv
al deputaților dietali germani
din Boemia a făcut dependentă
participarea Germanilor la o con-
ferență de împăciuire dela atitu-
dinea guvernului și mai ales dela
aceea, ca acesta să renunțe cate-
goric la ori-ce plan în privința
încoronării monarhului ca rege
al Boemiei.

Era clar, că cabinetul Taaffe
nu putea primi condițiunea din
urmă, fără a risca ca să-și facă
dușmani pe toți Cehii, fără deo-
sebite de partidă. Urmarea a fost
dér, că guvernul a tăcut și de-
putații germani din Boemia au
rămas fără deslușirile și asigura-
rile dorite.

Joia viitoare intrându-se ărăși
dieta provinciale în Austria, de-
putații germani ai dietei boeme
s'au sfătuit ce atitudine să ia în
viitor. Eri s'au adunat pentru
scopul acesta în Praga represen-
tanții tuturor orașelor și comu-
nelor germane din Boemia.

Resultatul conferenței de eri
a fost, că s'a primit rezoluțiunea
formulată de comitetul executiv
al deputaților germani din Bo-
emia, în puterea căreia Germanii
boemi vor continua politica de
abstenență.

Acăsta rezoluțiune s'a motivat
prie aceea, că nu numai că nu
s'a schimbat situațiunea în sens
favorabil Germanilor, ci încă
s'a mai înăsprit prin numirea
contelui Thun, a partisanului in-
coronării, ca guvernator și prin
punerea în discuțiune a cestiunii
încoronării. Pe lângă acăsta Ger-
manii Boemiei nu au primit
deslușirile cerute de comitetul
executiv al partidei lor din
partea guvernului.

Situațiunea în Boemia este
prin urmare tot așa de critică
ca și mai înainte, ba se poate
dice că ea încă s'a mai încordat,
de când s'a pus la ordinea
dilei cestiunea încoronării.

Nimeni nu poate sci ađi ce direc-
țiune vor lua lucrurile în
Austria și cum va pute să iasă ca-
binetul Taaffe din noua încurcă-
tură. Poziția guvernului este
cu atât mai dificilă, cu cât
vrându-se împăca pe toți, nu
poate mulțami pe nici unul. Ađi
contele Taaffe se află în fața
unei opozițiuni îndoite, a acelei
germane și a opozițiunei nemulțami-
ților Cehi.

O foice cehă din Moravia pu-
blică o scire senzațională, care
dice că a primit o din isvoru
sigur.

Contele Taaffe, dice acăsta
foiă, ar fi decis a-și da demisiu-
nea. El a dorit să împăce pe

Germanii din Boemia și să-și asi-
gure sprijinul partidei Cehilor
boemi; Germanilor a voit să
le facă toate concesiunile posibile,
er pe Cehii bătrâni a voit să-
câștige prin încoronare. Nu i-a
succes înșă nici una, nici alta,
din cauza energice opozițiuni ce
o fac Germanii încoronării, chiar
și ca actul curat ceremonial. De
aceea cabinetul Taaffe ar voi a-
și da demisiunea, îndată după ce
se va fi discutat adresa de încor-
nare de cătră dieta boemă.

Scirea acăsta senzațională este,
după părerea foilor centraliste
germane, numai o manevră spre
a intimida pe cei din majoritate
și a-i face să fiă mai îngăduitori
tață cu cabinetul Taaffe.

Se poate înșă ca împărțirea
foiei morave să aibă o importanță
mai mare. Pote că cei dela cărmă
s'au convins, că nu mai merge
cu măsurile de jumătate și de
aceea s'au decis a inaugura o
altă tactică mai hotărâtă, dér nu
în favoarea aspirațiunilor supre-
matiste germane, ci în favoarea
realizării egalei îndreptățiri. Tac-
tica poate se va schimba, dér
sistemul Taaffe va rămâne.

DIN AFARĂ.

Prusia înainte de 1866.

„Correspondența Balcanilor“, noul
organ oficial al guvernului din Bel-
grad, publică cuate revelațiuni isto-
rice, a căror autenticitate o garantează,
în ce privește atitudinea Prusiei înainte
de 1866. Reiese din acele revelațiuni,
că în lunile, cari precedară deșchiderea
ostilităților în contra Austriei, cabi-
netul din Berlin ar fi solicitat alianța
ofensivă a Rusiei, oferindu-i în schimb
pentru sprijinul ei Galiția orientală.
România i-s'ar fi propus Transilvania,
Banatul și o parte din Ungaria, er
Muntenegru Dalmatia septentrională.
„Times“ adauge cu naivitate, că nu

vede cum Rusia ar fi declinat aseme-
nea oferiri, decât în adevăr i-s'ar fi fă-
cut. Uită că în 1866 Rusia vedea cu
ochi răi disoluțiunea eventuală a con-
fedațiunii germanice în profitul prepo-
tenței unei puteri militare ca Prusia. De
atunci Katkoff scria cuvântul rămas
istoric: „O Prusia prea puternică nu
va rămâne prietenă cu Rusia“.

Vilhelm II și fiul prințului Bismarck.

De curând a apărut în Berlin o
broșură intitulată „Împăratul Wilhelm
al II-lea și cancelarul imperiului“, care
se ocupă cu cestiunea: Cine va fi ur-
mașul principelui de Bismarck. Bro-
șura vorbește în primul loc despre
conflictul iscat între principele can-
celar și comitele Waldersee, despre
care dice, că nu este rezolvat nici
acuma. Ia apoi în apărare partidul
războinic dela curte, care este contra
politice de pace a principelui cancelar,
și termină dicend, că urmașul al prin-
cipelui va fi fiul său Herbert. Intre
altele se scrie în broșură:

„In érna anului 1886—87, princi-
pele Wilhelm lucra în cancelaria minis-
terului de externe. Se dice, că măies-
trul său era contele Herbert de Bismarck.
In curând se deșteptară nisce relațiuni
de prietenie foarte intime între ei. Ma-
iestrul se purta atât de afabil cu
elevul său, încât principele, — ađi
împărat, — îi păstră cea mai mare
stimă și iubire de atunci încôce. Prin-
cipele mergea în fiă-care și la Berlin,
și cu acăsta ocaziune nic-o dată nu uita
de a visita pe contele Herbert de Bis-
marck în Wilhelm-strasse. In ministe-
rul de externe toți credeau, că prietenia
dintre principe și conte va fi o dată de
mare însemnătate. Se vorbea mai ales
mult despre ideea de predilecțiune a
cancelarului, de a lăsa acăsta înaltă
demnitate pentru fiul său, și de aceea
chiar împăratul de ađi credea de atunci,
că principele cancelar n'ar putea să
aibă un urmaș mai nemerit, mai
deștept și mai îndemânic decât
fiul său“.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Capul lui Iordache.

Narațiune istorică de Mauriciu Iokai.

Totul era perdat! Gloria lupte-
lor, speranța patrioților, elita cetei
sfinte, toate au fost zdrobite în lupta
dela Drăgășani, priu care rezistența
Moldovei fu înfrântă și țera ărăși
supusă jugului Inaltei Porți. Trei-
zeci și trei de eroi tineri din ceta
sfântă, cari cu semnul crucei pe
peptu luptară pentru credință
și patriă, și-au făcut cale printre
șirurile Ienicerilor și s'au refugiat
în munții din apropiere.

Toți erau încă tineri, nici unul
din mica ceta nu era trecut de 20
de ani, Iordache însuși, îndrășne-
țului lor conducător, abia împlinise
18 ani.

Îndată după perderea luptei,
smulse Iordache după bătă stindardul
eroilor libertății și îl încinse ca pe
un briu împrejurul corpului său.
Apoi apucă cu ambele mâni câte
o sabie, strigă însufletitilor săi
tovarăși de arme un înflacat:
„După mine feciori!“ și se aruncă
în mulțimea undulătoare a Ieni-
cerilor.

Străbătându prin șirurile Ienicerilor
se uită împrejurul său; numai trei-
zeci și doi dintre tovarășii săi îl
urmau, ceilalți rămaseră pe câmpul
de luptă.

Înșă acești trei-zeci și doi erau
în stare să elibereze pe îndrășne-
țului lor cond. ceter din mâinile
dușmanului, care era de sute de
ori mai numeros decât ei, ba le-a
succes să prință chiar în luptă
pe vitelul Beg Tyndari, cel mai
tiner ginere al Sultanului, și să
trăcă prin dese șiruri ale Ieniceilor.
In vârtejul luptei celei crâncene
nu lăsar să scape și fugiră în
spre munții dela Drăgășani, unde
li-se oferea pentru câțva timp
o ascunzătoare potrivită.

Până târziu noptea fură urmăriți
de învingătorii Spahii. Abia se
ascuseră în dosul unei stânci, pentru
ca să mai conăcescă puțin, când
fură îngroziți prin strigătul de
biruință și răsunare al dușmanilor,
cari cu încordarea tuturor
puterilor se apropiau, căutându
urma fugiților, sciind bine că ce
prisoner însemnat duceau ei cu
sine.

Sorele apuseseră, însă trădătoarea
lună apără încurându pe cer și le
răpi șirurilor urmăriți întunerecul
binefăc.

torul al nopții. Patrulele turbate
de Ieniceri neîntrerupt îi goniră
din toate ascunzătorile lor.

Intre cele două virfuri ale munților
dela Drăgășani se zăre în orizontul
luminat de lună turnurile unei
zidiri întunecate; pe vârful cel
mai înalt era o cruce dublă.

Acăsta zidire era mănăstirea
dela Secu, un sanctuar depărtat
de lume al evlavioșilor fecioare.
Dacă fugarii ar ajunge la porțile
aceleia, ar pute sta ascunși până
în ziua următoare, pentru că
fecioarele nu puteau să încuie
porțile înaintea celor din urmă
eroi ai eteriei; mai bine ar fi
voit să mără cu ei, decât așa
ar fi fost hotărât în cartea
ursitei.

Cu o monotoniă melancolică
suna clopotul de morți în jos
cătră vale.

— Un mort se află în mănăstire,
— dice unul dintre tineri.

— In curând vor fi mai mulți,
— răspunse vecinul său.

Clopotul tocmai isprăvi trista
sa vestire, când Iordache bă-
tându cu pumnul în pörta
ceru intrare.

— Cine vine? — întrebă
cineva dinăuntru.

— Iordache și eteria.

Pörta se deșchise la cuvintele
acestea. O matronă venerabilă
în talar alb cu potcapiul negru
pe cap primii pe cei cari ceruseră
întrare.

Era starița mănăstirei.

— Fii binevenit, ai venit la
timp! — dice ea cătră Iordache.

— Eu n'as fi putut veni la
timp mai rău ca acum, —
răspunse acesta cu un ton amar.

Soții săi intrară după el în
mănăstire. Starița îi numără.

— Numai treizeci și doi sunteți?
Unde sunt ceilalți?

— Deja pe lumea cealaltă,
— răspunse Iordache, arătându
cu mâna cătră cer.

Starița conduse pe eteriști pe
trepte în sus înaintea uși
masive a refectoriului, stetu
pe loc și dice ărăși cătră
Iordache:

— Fii binevenit, ai venit la
timp potrivit, fata, pe care o
ai adus eri a răposat astăzi
cu blândețe în Domnul.

Iordache își făcu cu evlavie
cruce și deșchise încetisoru
ușa.

Natalia Keșco.

Sub titlul acesta cetim în „Telegraful Român“ din București următoarele:

Nu cunosc, n'am înalta onoare a cunoaște pe regina Serbiei, der am avut onoare de a cunoaște acum douăzeci de ani și ceva pe d-șora Natalia Keșco.

Am cunoscut-o, pe când făceam parte din nobilimea basarabeană. P'atunci d-sa o gingașă și candidă copilă română, trăia într'un cerc de mari proprietari din nenorocita Basarabia, toți boierii români, cari nu voiau și nu permiteau să intre în cercul lor intim parveniți din Rusia, ce năvăleau în partea Moldovei, răpiti la 1812.

În salonul bețranului Keșco nu se permitea de a vorbi muscălesce și toți cei cari intraseră în casele sale, conversau seu românesc, seu franțuzesc. Când muri bețranul Keșco, boierii români reformară salonul lor intim la d-na Keșco.

Aci, aceleași obiceiuri, aceeași ură în contra străinului cutropitor însuflețea pe toți.

Eram tineri p'atunci, gonit din universitate, pentru că am luat parte la o manifestație ostilă guvernului a studenților, am fost aduși între doi gendarmi la Chișineu, n'am frecventat altă casă de câtă aceea a d-nei Keșco, pe care o numem noi toți *curtea română*. Aci petrecem ziua, aci prânjam, aci petrecem serile.

Pe toți câți eram, ne lega aceeași ură, același dispreț pentru partea muscălescă a societății din Chișineu,

Tote acestea mi vin adî în memorie, când aud că ex-regina Natalia a devenit acum o ruso-filă înfocată, că o iubire adâncă pentru Sf. Rusia însuflețese această inimă română și că patria A. S. R. e Rusia, precum a declarat-o regina la Odesa.

Tempora mutantur!... Așa este, der schimbarea e prę mare.

Rămâne a se sci, decă această schimbare e sinceră, e adâncă săpată în sufletul acestei femei ambițioase.

Z. A.

SCIRILE PILEI.

Cu cine e poporul român? Jupânii dela cârmă se laudă, că poporul român ar fi cu ei, fiindcă are încredere în ei, der inteligența română îl tot agiteză. Câtă încredere are poporul român în jupânii, ne dovedește și cazul următor, ce ni-l comunică „Luminătorul“: În 30 Septembrie n. era să se facă alegere de notar comună în comuna Uțini de lângă Timișoara, era actul alegerii însuși avea să-l îndeplinească, cum prescrie legea, numai mem-

brii din reprezentanță, fiind că numai dâșii au dreptul d'a vota. La ora numită ajunge pretorele cercual, întră în sala comunală, constituie reprezentanța, așterne petițiunile concurenților, face candidarea — cu eschiderea unuia dintre candidați — și provocă pe reprezentanți, ca să alégă. Aceștia însă îi răspund: „nu alegem, nu votăm“. Tote încercările și sforțările pretorelui, spre a face pe reprezentanți ca să alégă, rămaseră fără rezultat. În fine pretorele împachetă și se duse — *re infecta*. Care era cauza acestei ținute a reprezentanței din Uțini? Eță-o: Poporul din comună, întregu precum se dice, doria să aibă de notar chiar pe acela, pe care pretorele îl eschisese — fiind-că așa îi era cheful — din candidațiune; poporul deci a informat pe reprezentanți, că pe acela să-l alégă, ori pe nici unul altul, la din contră va fi „foc ori mörte în sat“. Reprezentanța nici n'a cutezat apoi să alégă...“

Ce mai dic jupânii despre „încrederea“ de care se bucură înaintea poporului român? Nu-i așa, că și-au păpat-o de cumva au avut-o vr'odată?

Ofertă generosă. Demetriu Metea, parochul român gr. cat. din Acintșiu, a donat pe sēma fondului preoților archidieceșani invalidi 100 v. a.

Din Făgăraș ni-se scrie cu data de 2 Octomvre: Domnul *Cergeđi Giuri*, căpitanul la honveđi, absolvând cursul de oficeri de stat major cu succes bun, este transferat din Clușiu și denumit șef al batalionului de honveđi de aicea. — În 1 Octomvre a. c. a plecat al 28-lea batalion de vânători în noua sa garnisonă la Bjelina în Bosnia. La acest batalion bine disciplinat se află o parte mare de Români. Comandantul locot-colonel Eduard cav. de Pohl cu oficerii săi a lăsat prin buna armonie în viața socială o amintire plăcută inteligenței din Făgăraș.

Bola de gură și de unghii s'a ivit între vitele cornute din Clușiu.

Dinasticismul tinerimei ungueresci. Noul organ al partidei independente apărut la 1 Octomvre în Pesta, anume „Budapesti Ujsag“, vestește, că strdenții unguri vrău să convöce pe ziua de 8 Ianuarie 1890 o adunare generală la Turin, ca să i înmăneze acolo o adresă lui Kossuth, deörece în acea di espiră terminul, după care, în urma dispozițiilor legii incolatului, Kossuth își perde dreptul de cetățenă ungar. Precum se scie, Kossuth a refuzat să corăspundă acestei legi și să se anunțe la un consulat austro-ungar, spre a obține continuitatea dreptului său de

cetățenă. La crearea legii s'a prelungit neobicitu de multu terminul tocmai din considerațiune cătră Kossuth, deörece se credea, că Kossuth totu n'are să trăescă peste acestu termin. Revoluționarul însă numără acum 87 ani Aceeși foia anunță, că studenții voiesc să colecteze bani, ca să-și facă un stégu scump și cel dintăiu cuiu în prăjina lui să-l bată Kossuth. Ca mamă a stégului e luată în considerare sora lui Kossuth, d-na Ruttkay. Acestu stég ar fi destinat să stea la dispozițiunea studenților, după-ce rectorul a refuzat de repețe ori d'a pune stégul universității la dispozițiune pentru procesiunile politice ale studenților.

Pungași. În Deșiu colectă un om băni pe basa unei liste, pe care erau subscriși mai mulți domni din Sibiu, ca comitetul unei întreprinderi cu scop cultural. Căpitanul orașului Deșiu făc o întrebare la poliția din Sibiu pe cale telegrafică, decă documentul este autentic, și primi răspuns, că acel om din Deșiu este un pungaș. Nu cumva e cel care a colectat și pe la Sătmăr totu în numele unui comitet din Sibiu?

Incercare de a înșela. O damă din Sibiu primi în zilele acestea o telegramă dela „fiul“ ei din Brașov, ca să-i trimetă acestuia 20 de florini. Convîngerea damei, că „fiul“ ei se află într'o cetate îndepărtată de Brașov, se adeveri prin răspunsul ce-l primi ea la întrebarea ce a făcut-o. Direcțiunea poliției, aflându-casul acesta, încunosciță îndată autoritatea din Brașov despre încercarea falsului fiu de a înșela.

Nenorocire. În săptămăna trecută cu ocaziunea căratului cucuruzului de pe câmp, un țeran din Preșmer, după ce încărcă carul, se sui sus peste sacii de cucuruz și plecă cătră casă; pe drum însă alunecă de pe saci și cădă între cai, cari sperindu-se o luară la fugă tărându-l pe nefericitul țeran. Când se opriră caii, țeranul era deja mort.

Regularea riurilor în Bucovina. Camera comercială a Bucovinei a hotărit să adreseze guvernului o petițiune, ca să se apuce de regularea riurilor din Bucovina, spre a se împedeca astfel inundările.

Concertul d-nei Irena de Vladaia. Distinsa și de publicul nostru multă agreata cântăreță, d-na Irena de Vladaia, dela opera comică din Paris, de prezentă angajată la opera din Neapole, va da concertul său, despre care făcărăm deja amintire, Lună în 2 (14)

Octomvre a. c. i. sala otelului Nr. 1. Programa o vom publica câtă mai curând. Bilete pentru acestu concert se pot procura dela librăria Henric Zeidner (têrgul grăului) de mâne, Marți, incolo.

Adunarea generală a Societății pentru fondul de teatru român.

din Caransebeș.

Duminea și Lunea trecută, la 29 și 30 Septembrie n., s'a ținut la Caransebeș adunarea generală a societății pentru fondul de teatru român. Despre decursul acestei adunări cetim în „Familia“ următoarele:

Introducerea solemnităților a fost primirea presidentului adunării la gară. Iosif Vulcan, vice-presidentul comitetului, carele și de astădată a avut onörea d'a presida adunarea generală, a fost întâmpinat la gară de comitetul aranjator, în frunte cu presidentul aceluia d-l protopresbiter Andrei Ghidiu.

Duminea dimineața s'a celebrat missă solemnă în biserica catedrală, asistându Pr. S. Sa părintele episcop Nicolae Popea, un public numeros, în care deosebit ne-a surprins mulțimea damelor. Cântările liturgice compuse de Dima au fost esecutate de reuniunea română de cântări din Caransebeș.

Adunarea s'a deschis în sala comunității de avere, printr'o cuvântare a președintelui Ios. Vulcan. De față a fost și Pr. S. Sa episcopul, un public ales, în care deosebit s'a remarcat mulțimea damelor. În ședința primă s'au cetit rapörtele comitetului și alți casarului, cari urmază mai jos și s'au ales comisiunile indicate în programă.

La amă publicul s'a adunat la un banchet cam o sută douăzeci de persoane. Primul toast pentru Maj. Lor, a fost rostit de presidentul adunării; al doilea s'a purtat de protopresbiterul Andrei Ghidiu pentru comitetul societății represintat prin Iosif Vulcan; d-l Traian Barzu a büt pentru öșpeți, d-l Petru Călcianu pentru mame etc.

Sera s'a dat în spațioasă sală a otelului Lichtnekert un concert, urmat de o reprezentație teatrală, esecutându-se în tote programa.

Concertul fu deschis de un evarțet bărbătesc al corului vocal din Chiseteu; reuniunea română de cântări din Caransebeș a cântat trei piese, între cari d-l David Têrfalögă a cântat două compoziții. Atăt corurile, cât și vocea escelentă a d-lui Têrfalögă a încântat publicul, care a umplut sala până la îndesuire. Reuniunea română de cântări din Caransebeș a escelat prin vocile frumoșe ale membrilor, corul plugarilor din Chiseteu

În mijlocul salei zăcea pe un catafalc mörta, o aparițiune gingașă, albă, din lumea cealaltă, o ființă încă pe care o poți să o pipăi, pe care ochiul pote să o vadă, der buzele simt în sărutare răcșă ghiățoșă și inima noastră scie prea bine, că deja și-a început peregrinagiul cătră ținuturile îndepărtate, tare îndepărtate.

Iordache păși cătră mörta — era o copilă încă, abia de 16 ani — cădă la peptul ei rece și stët multă vreme astfel. Mörta era soru-sa, în viață se numea Irina.

Celălalt tiner, care nu-și putea abate privirile dela mörta, este Mariot Nasta, mirele logodit al miresei celei cuprinse de răcșă mörții; încetișor alunecă privirile lui peste trăsăturile scumpe ale feței ei, peste sprâncele nobile, peste frumoșă gură, ca și când credea, că prin acșta o va scapa de putredire.

Două luminări ard la capul cadavrului, a treia era palida lună, care-și arunca rașele sale prin ferăstră. Patru călugări cântau în genunchi un cântec de mörți.

Deodată pocni o înpușcătură și ochiurile peștri ale ferestrei cădă zăngămind în odaie. Ienicerii incunjură mica mănăstire.

Iordache se ridică dela sinul frumösei și palidei sale surori, mută îi strînse mâna lui Mariot, și fără să dică vre-o vorbă, păși fiecare cătră câte o ferăstră.

Mănăstirea avea opt ferestri. Câte doi tineri se aședă la fiecare ferăstră, er câte alți doi stau îndărătul lor, ca să încarce din nou armele.

Atăt afară cât și înăuntru trăsne înpușcăturile, și mulți soldați bravi turcesci, cari încă sperau să ajunga césul triumfului, zăceau deja morți înaintea mănăstirii. Ienicerii, cu totu numărul lor copleșitor, nu erau în stare să dărime porțile micii zidiri; care se apropia mai mult decăt de o bătaie de pușcă, murea de sigură lovită de glonțele eterștilor.

În mijlocul luptei crâncene cântau călugărițele cu glas lin „Dömne miluesce-ne“.

Până la miezul nopții respinseră

tinerii patru asalturi. Vêdend Turcii, că nu pot face nici o ispravă față de rezistența cerbicöșă a impresuraților, trimiseră un om la Drăgășani după tunuri.

I curând vëdură locuitorii mănăstirii, două tunuri de câmp, cari se apropiu. Dușmanul lor poftitor de sânge, Aga Girlet, le aședă pe o colină, care sta față în față cu mănăstirea, apoi prin sunet de trimbiță le vesti eterștilor următoarele:

„Voi vedeți bine, că ori-ce împotrivire e zadarnică, de ce să vă mai prăpădiți ierba de pușcă și glonțele, mai bine predați armele și pe Begul Tyndari, ginerele Sultanului, căci atunci Sultanul vă va erta pe toți.“

Îndată ce audi Iordache acestea, apucă pe Begul Tyndari și-l duse în cripta mănăstirii. Acolo ridică coperișul unui cosciug de pētră și i arătă, că acesta până în gură e plin cu ierbă de pușcă.

— Acum suie-te în turn și vorbește cu Begul. Spune-i, că noi nu vom capitula nici pentru grația nici de frică.

Decă însă el voiesce, ca să te aibă pe tine viu, atunci să-și retragă totă armata din prējma mănăstirii, pentru că și noi să ne putem retrage în pace. Decă va da numai o singură înpușcătură de tun, atunci să scie, că totu edificul dimpreună cu tine și cu noi va sbura în aer. Spune-i acestea, decă ție scumpă viață.

Tyndari fu condus până în turn și strigă vitězului Aga următoarele:

„Vitězule Girlet Aga! Datoria ta este, nu ca să-mi scapi viața mea, ci să sdrobesci pe dușman. De aceea nu perde vreme în negocieri cu dușmanii în ceea ce privește viața mea, tu nu ești împotrivitor la așa ceva. Continuă cu curaj asaltul, dușmanii sunt lași și îngrozii până la mörte —“

Mai departe nu pută vorbi. O înpușcătură de jos din flinta lui Iordache smulse vorba după buzele sale și viața din inima sa. Tyndari cădă din turn, tēnăra fică a Sultanului deveni vëduv.

Girlet Aga nu porunci încă ca să împușce asupra mănăstirii, nici chiar acum. El nu voi să lase contrarului său glo

Cancelaria Negruțu

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania
DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Ziară beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 d' a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a' — mai departe tractează cestuini literare și științifice cu reflesione la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indiviților din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postali.

PREOTUL ROMÂNŪ. Ziară bisericesc, scolară și literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle, și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postali.

Colectanții primesc gratis totu alu patrulea esemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura propriă:

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere învederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună 1 fl.

Merinde dela școlă seu învățături pentru popor culese din ziarul unui scolar de Dr. Georgiu Popa. — Opulu acesta, pentru povestirile lui valorose, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre poporale. D-lu autoră a avut nimerita idee, de a publica prin opulu de față un ziar de școlă, ce și-lu făcuse ca elevu de anul I alu școlii poporale superioare din Câmpeni, va se dăca pe când era în alu 4-lea an de școlă. În acestu ziar se cuprind diferite impresiuni din copilăria, atât din școlă cât și afară de școlă: o colecție bogată de diferite povestiri primite dela învățătorulu seu, pe cari autorulu le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religioane, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acestu op, așa că singuru numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitulu despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita să nulipsescă din nici o bibliotecă poporală românescă. Opulu cuprinde 289 pagine 8" — Prețulu unui esemplar cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariulu. Novelă originală e Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.
Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.
Idealulu perdutu. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală. — Continuarea novej: **Idealulu pierdutu** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.
Fântăna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.
Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Bunica și Nepețelulu. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé G. Simu. Prețulu 10 cr.
Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Hermanu și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Reginei României. Prețulu 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii poporale, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volumu de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea III și IV, cuprind materii forte interesante și amuzante. Prețulu la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlile popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbei române pentru școlile poporale în trei cursuri, de Maximu Popu, profesorulu gimnasiulu din Năsăud. — Manualu aprobatu prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafi ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă poporală pentru învățător și preparand. Broș. I. seriă de Gavrilu Trifu profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.

Catechese pentru pruncii școlari din școlile poporale. După George Mey preot în Schözzkirch din diecesă de Rottenburg de Titu Budu parochu gr. cat. în Satu-Siugatagu, protopopulu distr. Mara, adm. Vicariulu alu Maramureșului etc. etc. Edițiunea II. Prețulu unui esemplar cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victoru Russu. Prețulu unui esemplar cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin morțe la victoriă. Comediă într'unu act. După A. Kotzebue localisată de Irina Sonea n. Bogdanu. Prețulu unui esemplar 10 cr.

Influința mândriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu unui esemplar 30 cr.

Cuvântări bisericesci în tote sârbătorile de peste anu de Ioan Papiu. — Unu volumu de peste 24 côle 8" mare, hârtia fină. — Numele d-lui I.

Papiu este multu mai bine cunoscutu clerulu român, decâtu să fiă de lipsă a mai recomanda acestu nou product alu d-sale. Clerulu român a învățat a'i apretu scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noulu tomu de predică întrece însă tote volumurile de predică edate până acum, prin întocmirea sa — avându o notiță istorică la fie-care sârbătoare, — care arată timpul introducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. — Prețulu unui esemplar cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de morțe, întocmite de Ioan Papiu. — Acestu volumu de peste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de morțe, 4 pentru casuri ordinare de morțe întemplate în timpuri diferite ale anulu, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de morțe, 4 la înmormântarea omenilor bătrani, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de morțe speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmăz o mulțime de iertăciuni precedate de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciuni bărbatulu dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelului dela fi, 4 — a mamei dela fi, 5 — a fiilor dela părinti, 6 a fratelui seu surorii dela frați și surori, 7 — a nepoțulu dela moși, moșe, bun, bune, străbun, străbune, 8 — a nepoțulu dela unchiu și mătușe, 9 — dela nemuri și consăngenii mai depărtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerulu român acestu bogat volumu de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amănunțu tuturor cerințelor preoțimeii fungente la casuri funebrale. Prețulu unui esemplar spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci, tomulu III, scrise de Ioan Papiu. — Acestu tom cuprinde predică pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8" mare. — Prețulu unui esemplar spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicu seu concordanțele tradițiunei în două limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8" mare. — Seris de Ioan Papiu. — Opulu acesta a fost recensat favoritor și laudat și de foile străine. — Prețulu unui esemplar spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopulu lui espuse în modu popularu de profesorulu Dr. Iosif Frappont și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorulu) de Ioan Papiu. — Acestu op, care se estinde pe 11, côle 8", e forte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă școlă poporală,

se vinde cu prețulu numai de 50 cr esemplariulu spedit franco.

Manualu catecheticu pentru primii ani scolastici, prelucratu după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostu profesor de s. scriptură, catechetică și metodică în seminariulu archidieceșan din Blășu, actualmente vicaru archiepiscopescu în Făgăraș. — Acestu op de mare însemnătate pentru literatura catechetică română este o prelucrare liberă, schimbându unele aplicări practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băiețulu nostru, ér ceremoniele bisericesci înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea ce are să o observe catechetulu față cu discipulu sei. — Acesta scriere are să fiă un îndreptar în mâna catechetulu, învățătorulu și a părintilor la instrucțiunea religioasă-morală, ce au să o dea micilor băieți. — Prețulu unui esemplar din acestu op, — care portă clausula aprobărei preaven. Ordinariatu metropolitănu din Blășu și care cuprinde 222 pag. 8", avându mai multe poesii în text, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Părintelulu nostru Ioan Gură-de-Aur la epistolele sfântulu apost. Paulu către Titu și Filemonu. Traduse de Constantin Morariu. Prețulu unui esemplar cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca liturgie a celui dintre sfinți părintelulu nostru Ioan Chrysostom compusă din operele acelu sântu părinte, de Ioan Boroșu parochu gr. cat. și ases. consist. Prețulu unui esemplar cu porto-francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulu sufletulu. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci, forte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30, în legătură de lux 2.50—2.80

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumosu ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secșele. Prețulu unui esemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secșele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețulu unui esemplar legat spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețulu unui esemplar legat și spedit franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla (Sz-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiile tuturor băncilor române cu prețurile cele mai bune.